

OSNOVNA ŠOLA VERŽEJ

Enota DOM

OSNOVNA ŠOLA VERŽEJ

Enota DOM

Puččenjakova ulica 7, 9241 Veržej
Tel.: 02 587 1654; Mobi: 051 655 039
E-mail: viz.verzej@guest.arnes.si
<http://www.vzgojni-zavod-verzej.si/>

PRAVILA DOMSKEGA REDA

KAZALO

NAMEN PRAVIL DOMSKEGA REDA

- 1. SPLOŠNE DOLOČBE**
- 2. NAČINI ZAGOTAVLJANJA VARNOSTI**
- 3. OGLED, SPREJEM IN ODPUST OTROK IN MLADOSTNIKOV**
  - 3.1. Pred sprejemom v Dom
  - 3.2. Sprejem v Dom
  - 3.3. Sodelovanje in dogovori s starši
  - 3.4. Sodelovanje in dogovori s šolo
  - 3.5. Sodelovanje in dogovori s CSD
  - 3.6. Odpust otroka iz Doma
- 4. ORGANIZIRANOST OTROK IN MLADOSTNIKOV**
  - 4.1. Vzgojna skupina
  - 4.2. Domska skupnost
- 5. PRAVICE IN DOLŽNOSTI OTROK IN MLADOSTNIKOV**
- 6. HIŠNI RED / PRAVILA OBNAŠANJA IN RAVNANJA TER Z NJIMI POVEZANE DOLŽNOSTI IN ODGOVORNOSTI OTROK OZ. MLADOSTNIKOV**
  - 6.1. Pravila življenja in dela ter dnevni red
  - 6.2. Prehranjevanje in ravnanje z živili
  - 6.3. Vedenje v telovadnici, na igriščih ter na dvorišču
  - 6.4. Omejitve uporabe naprav, pripomočkov, denarja ipd.
  - 6.5. Pravila obnašanja na sprehodih, izletih in ekskurzijah
  - 6.6. Potovanje otrok domov in vračanje nazaj v Dom
  - 6.7. Obveščanje o odsotnosti otrok
  - 6.8. Posebne prepovedi / pravila
- 7. ODPRTOST INSTITUCIJE**
  - 7.1. Vzgojna skupina
  - 7.2. Dom
- 8. VZGOJNI POSTOPKI IN UKREPI ZA POSAMEZNE KRŠITVE PRAVIL**
  - 8.1. Pravna podlaga za vzgojne ukrepe
  - 8.2. Sprejemanje odločitev za vzgojni ukrep
  - 8.3. Načini izvajanja in vrste vzgojnih ukrepov

- 8.3.1. Načelo postopnega reagiranja
- 8.3.2. Možni vzgojni ukrepi
- 8.4. Vrste kršitev pravil ter sankcije zanje
  - 8.4.1. Vrste kršitev pravil
  - 8.4.2. Postopki reševanja vzgojnih težav
  - 8.4.3. Pregled osebnih stvari
  - 8.4.4. Povrnitev škode
- 8.5. Varstvo pravic

9. POHVALE, PRIZNANJA, NAGRADE

10. SODELOVANJE PRI ZAGOTAVLJANJU PSIHOSOCIALNEGA IN ZDRAVSTVENEGA VARSTVA OTROK IN MLADOSTNIKOV

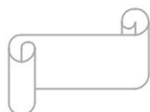
- 10.1. Socialna delavka
- 10.2. Psihologinja
- 10.3. Medicinski tehnik
- 10.4. Ravnanja v primeru poškodb, nalezljivih bolezni in epidemij

11. KONČNE DOLOČBE

- 11.1. Končne določbe
- 11.2. Veljavnost

12. PRILOGE

- Izjava skrbnika
- Izjava otroka

NAMEN PRAVIL DOMSKEGA REDA

OŠ Veržej, Enota Dom, je namenjen vzgoji in prevzgoji šoloobveznih otrok in mladostnikov s čustvenimi in vedenjskimi težavami in motnjami iz vse Slovenije. Pod isto streho biva veliko število otrok, ki so sooblikovalci vsakdana v Domu. Vsak posebej nosi svoj del odgovornosti za to, da je sobivanje urejeno, prijetno in varno. Otroci in mladostniki v Domu se pripravljajo za življenje, ko bodo naš zavod zapustili, vendar morajo še pred tem nadoknaditi vse tisto, kar je bilo zamujeno pred prihodom k nam. Posebna organizacija in pravila so nujni, da se zagotovijo pogoji za izvajanje letnega delovnega načrta in individualiziranih programov za vsakega otroka posebej, v katerih so zajeti vsi zastavljeni cilji.

Namen Pravil domskega reda je torej, da omogočijo ustrezne pogoje za življenje in delo posameznika, za socialno varnost vseh (posameznika, skupine in celotne institucije) in za humane medsebojne odnose na vseh nivojih.

1. SPLOŠNE DOLOČBE

Na osnovi vzgojnega načrta Osnovne šole Veržej (osnovna šola in vzgojni dom) in v sodelovanju strokovnih delavcev osnovne šole in vzgojnega doma, učencev šole, varovancev Doma in staršev je Osnovna šola Veržej natančneje opredelila in določila:

- dolžnosti in odgovornosti učencev šole in varovancev Doma,
- načine zagotavljanja varnosti,
- pravila obnašanja in ravnanja,
- vzgojne ukrepe za posamezne kršitve pravil,
- organiziranost učencev šole in varovancev Doma,
- opravičevanje odsotnosti,

- sodelovanje pri zagotavljanju zdravstvenega varstva učencev šole in varovancev Doma ter nekatere druge vsebine povezane s tem.

Poleg določil iz Vzgojnega načrta Osnovne šole (osnovna šola in vzgojni dom) in Hišnega reda šole in vzgojnega doma se pri uporabi in izvajanju upoštevajo določila temeljne zakonodaje:

Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja,
Zakon o osnovni šoli,
Zakon o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami,
Zakon o delovnih razmerjih,
Zakon o mediaciji v civilnih in gospodarskih zadevah,
Zakon o uresničevanju načela enakega obravnavanja,
Zakon o varstvu osebnih podatkov,
Zakon o varstvu pred požarom,
Zakona o varnosti in zdravju pri delu,
Zakona o evidencah na področju dela in socialne varnosti,
Zakon o preprečevanju nasilja v družini
ter v zvezi s tem sprejeti predpisi in interni akti Osnovne šole Veržej.

2. NAČINI ZAGOTAVLJANJA VARNOSTI

Za zagotavljanje varnosti otrok in mladostnikov (v nadaljevanju otrok) in preprečevanje nasilja nad in med otroci, Dom izvaja:

1. preventivne ukrepe

- svetuje in usposablja otroke za varno uporabo pripomočkov, naprav in opreme
- preprečuje dostop otrokom do nevarnih snovi in naprav
- zagotavlja, da so objekti, učila, oprema, stroji in naprave v skladu z veljavnimi normativi in standardi ter zagotavlja varno izvajanje dejavnosti
- usposablja delavce za varno delo
- varuje osebne podatke
- zagotavlja ustrezno število spremljevalcev na ekskurzijah, športnih in kulturnih prireditvah, v doživljajsko – pedagoških projektih itd., v skladu z veljavnimi normativi in standardi ter navodili za izvajanje učnih načrtov
- zagotavlja otrokom ustrezno opremo, kadar sodelujejo pri urejanju Doma in domske okolice
- seznanja otroke in starše z načrtom varnih poti

2. aktivne ukrepe

- dežurstvo v prostorih in na domskih površinah
- kontrola vstopa obiskovalcev Doma
- ukrepi v primeru nezgod in epidemij
- da v skupnih domskih prostorih ni več oseb, kot je glede na prostor predvideno
- določen čas in načini uporabe igrišč in drugih zunanjih površin Doma, lokalne skupnosti in šole
- opredeljen način prihoda in odhoda otrok v šolo
- oblikovanje vzgojnih skupin otrok v skladu z veljavnimi normativi in standardi,
- pregled in vzdrževanje koles in drugih športnih pripomočkov
- nadzor v primeru suma prinašanja nevarnih/nedovoljenih predmetov in substanc/snovi v Dom

Ne glede na določbo sedme alineje te točke lahko Dom občasno organizira vzgojno izobraževalno delo v posebej oblikovanih skupinah otrok, z namenom, da se otrokom zagotovi varnost oziroma nemoteno vzgojno ter učno delo.

3. posebno varstvo otrok

Dom mora varovati otroke pred:

- nadlegovanjem,
- trpinčenjem,
- zatiranjem,
- diskriminacijo,
- nagovarjanjem k dejanjem, ki so v nasprotju z zakonom in splošno sprejetimi civilizacijskimi normami

in pred tem, da bi jih:

- namerno poniževali drugi otroci,
- delavci šole in
- druge osebe, ki vstopajo v šolski ali domski prostor.

3. OGLED, SPREJEM IN ODPUST OTROK IN MLADOSTNIKOV

3.1. Pred sprejemom v Dom

Otroci in mladostniki so nameščeni v skladu z Družinskim zakonikom (sprejet aprila 2019) na podlagi sklepa sodišča, ki ureja družinska razmerja ali na podlagi sklepa sodišča o izreku vzgojnega ukrepa oddaje v vzgojni zavod. Predlog za namestitev otrok oz mladostnikov lahko pride s strani CSD, osnovnih šol, zdravstvenih ustanov, psiholoških služb, staršev ali s strani samega otroka.

- Pred sprejemom oziroma namestitvijo otroka/mladostnika (v nadaljevanju otroka) je zaželen ogled, ki je pomemben zaradi potrebne izmenjave informacij, vprašanj, razjasnitve nejasnosti in podobno, obvezen, razen v izjemnih primerih, kadar je zaradi ogroženosti in varnosti otroka v domačem okolju namestitev nujna.
- Ogleda se udeležijo starši oz. zakoniti zastopniki (v nadaljevanju starši), otrok in strokovni delavec CSD. Namen ogleda je analiza pričakovanj, motiviranje, zmanjševanje strahu pri otroku in razbremenjevanje občutkov krivde staršev.
- Na ogledu se predstavijo značilnosti Doma, način dela, dnevni program dela, hišni red in osnovna pravila, podajo se odgovori na zastavljena vprašanja s strani otrok, staršev in strokovnih delavcev CSD.
- Starši, otrok in strokovni delavec CSD predstavijo vzroke za napotitev, težave s katerimi se srečujejo ter podajo druge potrebne in pomembne informacije.
- Starši otroka so seznanjeni z nujnostjo podpisa soglasja glede posredovanja različnih poročil, izvidov, strokovnih mnenj. CSD preda vso dokumentacija, s katero razpolaga.
- Ob odločitvi za oddajo otroka v zavod se staršem v pisni obliki posreduje informacija o potrebnih stvareh ob sprejemu (seznam garderobe, cepilna knjižica, kartica zdravstvenega zavarovanja ...).

Odločitev o namestitvi v skupino (preveriti, glede na odločbe sodišč – mogoče ostane samo tisti del, kako otroka razvrstimo v skupino)

- O sprejemu otroka v skupino odloči strokovna skupina.
- Strokovno skupino sestavljajo: strokovni voda Doma, socialna delavka in psihologinja, po potrebi ravnatelj.
- Strokovna skupina prouči vso razpoložljivo dokumentacijo, v primeru pomanjkljive pa zaprosi za dopolnitev.
- K odločitvi, v katero skupino bo otrok nameščen, so lahko pozvani vzgojitelji iz posameznih skupin, ki odločitev sprejmejo s konsenzom.
- V kolikor se vzgojitelji posameznih skupin ne zmorejo dogovoriti in podati predloga strokovni skupini, v katero naj bo otrok nameščen, le-ta o namestitvi odloči samostojno.

3.2. Sprejem v Dom

Na sprejemu so otrok in starši seznanjeni z osnovnimi pravili bivanja v Domu. Otrok podpiše pisni dokument in s tem potrdi, da je z njim seznanjen ter, da ga razume.

Osnovna pravila in dogovori:

- Spoštovanje vseh v Domu ter sodelovanje s strokovnimi delavci in ostalim osebjem Doma.
- Stroga prepoved vnašanja vseh psihoaktivnih substanc (cigaret, alkohola in ostalih nedovoljenih substanc), velja tako za otroka kot tudi za vse ostale osebe, ki se tako ali drugače vključujejo v življenje v instituciji.
- Stroga prepoved vnašanja vseh stvari oz. pripomočkov, ki lahko kakorkoli poškodujejo ostale otroke ali jih otroci poskušajo uporabiti v samopoškodbene namene. Otrok je dolžan omenjene nevarne predmete predati vzgojitelju. Če tega ne stori, jih je vzgojitelj, zaradi njegove in varnosti drugih otrok, dolžan odvzeti.
- Stroga prepoved vseh vrst nasilja (fizičnega, psihičnega, verbalnega in drugega), tako do ostalih otrok kot tudi do vseh strokovnih delavcev in ostalega osebja.
- Stroga prepoved kajenja ali uporabe katerekoli druge psihoaktivne snovi znotraj in v okolici Doma.
- Po sprejemu, zaradi privajanja na domsko življenje, otrok ostane vsaj dva vikenda v Domu, razen v izjemnih okoliščinah, ki jih ocenijo strokovni delavci Doma.
- Skupine oz. Doma se ne zapušča brez vednosti vzgojitelja. Namerna zapustitev zavoda in okolice se smatra kot beg in se ga prijavi policiji. O tem obvestimo starše in pristojni center za socialno delo.
- Zunanji izgled otroka (pričeska, oblačila, nakit), mora biti v zavodu primeren, ne sme poudarjati in spodbujati destruktivnega odnosa, sovražnosti in nestrpnosti in predstavljati tveganje za poškodbe.
- Nujna je pripravljenost za sodelovanje z vsemi potrebnimi zdravstvenimi službami (zdravnik, zobozdravnik, pedopsihiater...).
- Od otroka se pričakuje skrb za inventar, namerno poškodovanje le – tega ni dovoljeno.
- V Dom ni dovoljeno vnašati vrednejših predmetov (računalnik, play-station, DVD-predvajalnik, drag nakit idr.). V primeru vnosa in posedovanja teh stvari, zavod ne prevzema odgovornosti za poškodovanje ali odtujitev teh stvari.
- Velja dogovor o uporabi in nošenju mobilnih telefonov.
- Denar, mobilni telefoni in ostale pomembne stvari se hranijo v kabinetu vzgojiteljev.
- Otrok praviloma kliče starše dva-krat na teden. Starši se imajo možnost informirati o otroku ob torkih, četrtek in petkih, glede na dejavnosti in pravila v zavodu.
- Pričakuje se primerno vedenje na vseh javnih kot tudi organiziranih prevozihih.

Pomembne sankcije / ukrepi so določeni v vzgojnih postopkih in ukrepih za posamezno kršitev ter veljajo za otroke vseh skupin enako.

3.3. Sodelovanje in dogovori s starši

Starši sprejmejo odločitev, da se bodo aktivno, odgovorno in sproti vključevali v proces otrokovega bivanja in obravnave v naši instituciji:

- Starši so zavezani k aktivnemu sodelovanju v celotnem procesu otrokove obravnave v Domu. Za uspešno pomoč otroku je nujna odkrita komunikacija.
- V dogovoru z vzgojitelji omogočijo obisk vzgojiteljev na svojem domu.
- Starši se vsaj dvakrat tedensko po telefonu informirajo o otroku.
- Ob izhodih otroka čez vikend domov, so starši dolžni redno obveščati matičnega vzgojitelja o preživetem vikendu otroka doma ter o morebitnih problemih ali dilemah.

Starši svojemu otroku ne smejo dovoliti preživljanja vikendov ali počitniških dni pri drugih otrocih naše institucije, kakor tudi ne sprejemajo drugih otrok iz našega zavoda na svoj dom.

- Starši se redno dogovarjajo z vzgojitelji glede prevoza otroka domov in nazaj v Dom.
- Staršem se omogoči obisk otroka čez vikend v Domu, če je to potrebno in je v korist otroka. S starši se dogovarjamo in načrtujemo posebne oblike dela, potrebne v procesu bivanja otroka v naši instituciji.
- Starši so se dolžni redno udeleževati roditeljskih sestankov, priprave in evalvacije individualiziranih vzgojnih načrtov za otroka, govorilnih ur, timskih obravnav..., saj je le-to predpogoj za uspešno in kvalitetno delo z otrokom.
- Staršem priporočamo, da se o otroku čim večkrat informirajo tudi pri otrokovem razredniku.
- Starši podpišejo soglasje za delo z otrokom.

- Pričakuje se redno prinašanje podpisanih dovolilnic s strani staršev

3.4. Sodelovanje in dogovori s šolo

Sodelovanje z učitelji, s svetovalno delavko in z vodjo šole ter ostalimi delavci šole, vzgojitelji izvajajo vsakodnevno oz. v dogovorjenih terminih. V okviru tega poteka:

- dnevna, ažurna izmenjava informacij, sprotni posveti za posamezne otroke,
- skupni strokovni sestanki, sestanki za načrtovanje IVN, izredni sestanki...,
- načrtovanje vzgojno-izobraževalnega programa,
- enotno vzgojno delovanje na otroka/učenca,
- skupna priprava posebnih vzgojno - izobraževalnih programov (različnih oblik individualnega dela, pomoč in izobraževanje na domu...),
- udeležba vzgojiteljev na govorilnih urah na šoli,
- organizacija skupnih roditeljskih sestankov za starše ter
- obojestransko prenašanje pomembnih informacij o otroku in delu z njim, tudi v obliki računalniških zapisov.

3.5. Sodelovanje in dogovori s CSD

CSD aktivno sodeluje v celotnem procesu otrokove namestitve v našo institucijo. Glede sodelovanja se:

- postavijo okvirni cilji za čas bivanja v Domu,
- definira se, pod katerimi pogoji se lahko otroka odpusti iz Doma,
- s strokovnim delavcem CSD se dogovori o možnosti rednega medsebojnega prenosa informacij,
- dogovorimo se o delu strokovnih delavcev s starši na terenu (iskanje nudenja pomoči družini, urejanje rejniških družin, načrtovanje vikendov in počitnic otroka v domačem okolju, dogovori glede skupne obravnave otroka, priprava domačega okolja na vrnitev otroka...),
- sprejme se dogovor o terminu prvega timskega sestanka, na katerem bo predstavljen individualiziran načrt dela za otroka

- socialni delavec CSD-ja je vabljen na strokovne sestanke in druge dejavnosti v Domu.

3.6. Odpust otroka iz Doma

Odpust iz Doma se lahko začne na pobudo staršev, CSD ali Doma. Na strokovni obravnavi se ovrednotijo učno-vzgojni napredek, dosežena raven osebnostne zrelosti otroka, okolje, v katerega otrok odhaja/se vrača ter možnosti za napredek v njem, obenem se oblikujejo predlogi za morebitno nadaljnjo pomoč otroku.

Razlogi za odpust otroka iz Doma so lahko različni: od zakonsko opredeljenih razlogov prenehanja (čas trajanja odločbe) za namestitev, do zaključka učno- vzgojnega programa za otroka. Razlogi za odpust lahko nastopijo tudi v primeru, če otrok ne doseže zastavljenih ciljev, v obravnavi ne sodeluje oz. je popolnoma odklonilen do zavoda in programa in je zaradi zavračanja sodelovanja in temu namenjenih dejanj otroka, ogroženo njegovo ali življenje drugih udeležencev učno – vzgojnega procesa. V takem primeru dom pristojnemu CSD posreduje vsa potrebna poročila o otroku, CSD pa lahko pristojnemu sodišču poda predlog za prenehanje odločbe ali spremembo vzgojnega ukrepa

Tako Dom kot CSD pripravljata otroka in starše na odpust ter že tekom obravnave iščeta ustrezno pomoč otroku in družini tudi v prihodnosti (spremljanje družine v obliki svetovanja, nudenje pomoči staršem pri osvajanju novih starševskih znanj, delavnice za starše, obiski na domu, pripravlja se okolje na otrokovo vrnitev ...).

Otrok, starši, Dom, CSD v sodelovanju z drugimi strokovnjaki, ki obravnavajo otroka, pripravijo načrt dela za odpust otroka iz Doma (spremljanje družine in otroka ter nudenje pomoči s strani CSD, vzpostavitev stika s šolami, organiziranje namestitev v stanovanjske skupine, pošolske zavode, nadaljevanje pedopsihiatrične obravnave ...).

Dom posreduje CSD oz. pristojnemu sodišču zaključno poročilo o otroku, da sodišče lahko izda odločbo o prenehanju ali spremembi vzgojnega ukrepa.

4. ORGANIZIRANOST OTROK IN MLADOSTNIKOV

Otroci so vključeni v vzgojne, formalne (interesne dejavnosti, klubi ...) in neformalne skupine (prijateljske, vrstniške), znotraj in izven zavoda, kar ima za njih socializacijski in socialno-terapevtski pomen. Organizirane aktivnosti v prostem času imajo kompenzacijsko, pedagoško in korektivno vrednost. V kolikor vključenost v neformalno skupino na otroka vpliva negativno, se le-ta začasno prekine.

4.1 Vzgojna skupina

Vzgojna skupina je osnovna organizacijska enota, v kateri otroci in mladostniki zadovoljujejo življenjske, emocionalne, socialne in razvojne potrebe. Deluje po družinskem modelu. Za otroke in mladostnike skrbijo štirje vzgojitelji, socialni pedagogi (vzgojiteljice in vzgojitelji) oz. drug kader z ustrezno izobrazbo. Po potrebi tudi drugi strokovni delavci. Delovanje skupine poteka na podlagi vzgojnega programa skupine, ki izhaja iz letnega delovnega načrta Doma in individualiziranih programov za posameznega otroka. Otroci in mladostnikov je lahko v skupini največ deset, razvrščeni so v fantovske, dekliške in po spolu mešane skupine.

Življenje in delo v skupini poteka v skladu z obveznimi vsebinami in dejavnostmi (osebna urejenost, higiena, skrb za življenjski prostor, urejanje okolice, obiskovanje pouka, učne obveznosti po pouku, učenje socialnih veščin, razvijanje interesov in sposobnosti ...) in precejšnjim številom dejavnosti, s katerimi delujemo vzgojno preventivno, kompenzacijsko, korektivno, integracijsko in tudi zdravstveno. Otroci so dolžni spoštovati skupinska pravila.

4.2. Domska skupnost

Na domski skupnosti lahko otroci in mladostniki izražajo in uresničujejo svoje interese in potrebe ter sodelujejo pri oblikovanju življenjskega prostora, pogojev življenja in pri oblikovanju vsebin domskega življenja. Sestavljajo jo otroci in mladostniki ter vsi zaposleni v Domu. Na sestankih domske skupnosti, ki jo vodi vodja Doma, predstavniki posameznih skupin soodločajo, se dogovarjajo o pomembnih nalogah in dejavnostih v Domu, usklajujejo življenje in delo skupin, sestavljajo predloge za pohvale, nagrade, graje oz. sankcije...

5. PRAVICE IN DOLŽNOSTI OTROK IN MLADOSTNIKOV

DOLŽNOSTI OTROKA/MLADOSTNIKA SO, DA:	OTROK/MLADOSTNIK IMA PRAVICO, DA:
se ravna v skladu s pravili domskega reda in jih spoštuje,	je obravnavan v skladu s pravili domskega reda
ima spoštljiv in strpen odnos do individualnosti, človeškega dostojanstva, etnične pripadnosti, veroizpovedi, rase in spola,	mu je zagotovljeno enakopravno obravnavanje ne glede na spol, raso in etnično pripadnost, veroizpoved, socialni status družine in druge okoliščine,
spoštuje pravice drugih otrok/mladostnikov in delavcev Doma, ima spoštljiv odnos do vseh in vsakogar, z upoštevanjem osebnih značilnosti, drugačnosti,	se spoštuje njegova osebna integriteta, dostojanstvo, zasebnost, drugačnost in da je upoštevan,
upoštevata in spoštuje mnenje, čustva drugih,	se pogovarja, izraža svoje mnenje, čustva na primeren način in brez strahu,
upoštevata vse udeležence v vzgoji in izobraževanju,	ima ustrezne pogoje in ustrezno obravnavo, je upoštevan s strani drugih
redno in točno obiskuje pouk in druge vzgojno-izobraževalne dejavnosti, izpolnjuje učne obveznosti in naloge, drugih otrok in strokovnih delavcev ne ovira in ne moti pri delu,	se izobražuje, uči, obiskuje pouk,

v primeru nadaljevanja šolanja po končani osnovnošolski obveznosti, izpolnjuje svoje učno-vzgojne in druge obveznosti, spoštuje hišni red in pravila Doma,	nadaljuje šolanje še dve leti, če po končanem osnovnošolskem izobraževanju nima končanih devet razredov osnovne šole,
po odsotnosti od učno – vzgojnih dejavnosti (zaradi bolezni, drugih obveznosti...) nadoknadi zamujeno in prinese potrdilo ali opravičilo o vzroku izostanka,	je iz zdravstvenih ali drugih razlogov lahko oproščen sodelovanja pri določenih vzgojno – izobraževalnih dejavnostih,
ne moti učne ure in učenja drugih,	ima pravico do nemotenega učenja, učne ure,
sprejema tako individualne kot druge oblike in vsebine pomoči,	ima individualno pomoč, je deležen ustrezne učne pomoči vzgojiteljev, učiteljev, vrstnikov, prostovoljcev ...,
aktivno sodeluje v vzgojnem procesu, upošteva navodila in nasvete za njegov osebni razvoj,	pridobiva znanje, spretnosti in navade za vseživljenjsko učenje,
skrbi za čisto in urejeno bivalno okolje, odgovorno opravlja dežurno ter ostala dogovorjena dela in naloge, sodeluje pri urejanju Doma in domače okolice ter spoštuje naravo in živali,	ima zdravo, čisto, varno in urejeno bivalno okolje,
se pri jedi obnaša kulturno in spoštljivo ravna s hrano,	ima zdravo prehrano in možnost kulturnega prehranjevanja,
varuje in odgovorno ravna z lastnino vzgojne ustanove ter spoštuje svojo in tujo lastnino,	mu je zagotovljena varnost osebne lastnine,
upošteva in spoštuje družbeno veljavna pravila za posamezne dejavnosti,	koristno izrabi svoj prosti čas, da se udeležuje v športnih, kulturnih in drugih dejavnostih,
sodeluje v življenju in dejavnostih skupine in Doma,	lahko po svojih sposobnostih in zmožnostih sodelujejo pri načrtovanju življenja in dela v vzgojni ustanovi individualno in skupinsko,
ne moti nočnega počitka in upošteva hišni red,	ima pravico do počitka,
ne ogroža ostalih otrok in sporoča o morebitnem nasilju,	ima ničelno toleranco do nasilja,
skrbi za lastno varnost in varnost drugih, ne prinaša nevarnih predmetov in snovi, s katerimi bi ogrozil sebe ter druge,	se mu nudi varnost in zaščita pred vsemi oblikami nasilja, da se ga fizično in psihično zaščiti, če je ogrožen,
skrbi za urejena in vremenu primerna oblačila,	je urejen in vremenu primerno oblečen,
na potovanju skrbi za svojo in tujo varnost,	ima varen prevoz,
neguje spoštljiv odnos in komunikacijo s starši (oz. zakonitimi zastopniki)	ima telefonske in druge stike ter uporablja telefone v skladu s pravili Doma (v kolikor te pravice staršem niso bile sodno odvzete)
spoštuje in upošteva starše /zakonite zastopnike	starši oz. zakoniti zastopniki sodelujejo pri

in njihove nasvete,	njegovi vzgoji in izobraževanju,
varuje osebne podatke v skladu s predpisi, upošteva prepoved fotografiranja ali snemanja in objavljanja posnetkov drugih v skladu z veljavno zakonodajo o varovanju osebnih podatkov,	ne dovoli nenapovedanega ali nedogovorjenega fotografiranja ali snemanja in objavljanje posnetkov s strani drugih otrok ali drugih oseb ,
upošteva navodila zdravstvenega in vzgojnega osebja ob okrevanju in skrbi za svoje zdravje,	ima zagotovljeno ustrezno zdravstveno varstvo in oskrbo,
primerno zastopa Dom v vseh oblikah, ki jih le – ta organizira.	lahko primerno zastopa Dom, v skladu z LDN OŠ in Doma, se udeležuje ekskurzij, izletov, projektov in ostalih podobnih aktivnosti.

6. PRAVILA OBNAŠANJA IN RAVNANJA TER Z NJIMI POVEZANE DOLŽNOSTI IN ODGOVORNOSTI OTROK OZ. MLADOSTNIKOV

6.1. Pravila življenja in dela ter dnevni red / Hišni red

Pravila življenja v skupnosti služijo socializacijskim procesom, so vzgojno korektivno sredstvo, ki jih natančneje določa hišni red.

Hišni red služi urejenosti in večji kvaliteti življenja v Domu, predvsem pa varnosti vseh, ki v njem bivajo. Upoštevati ga je dolžan vsak, ne glede na to, iz katere skupine prihaja, in pri uresničevanju njegovih ciljev vsak nosi tudi svojo odgovornost.

SPLOŠNI DEL

- V Domu veljajo pravila lepega vedenja.
- Vsi smo dolžni čuvati inventar znotraj in zunaj Doma. Namerno škodo je storilec dolžan poravnati.
- Vsi skrbimo za red in čistočo znotraj in v okolici Doma.
- Prav posebej je za urejanje zadolžena dežurna skupina in tista, ki je določena za čistilne in podobne delovne akcije.
- Vsi skrbimo za osebno higieno in higieno osebne prostora.

- V vseh prostorih Doma je obvezna uporaba hišnih copat.
- Znotraj Doma ne nosimo pokrival, kapuc in bund. Oblečila otrok se morajo oštevilčiti. Oblečil si ni dovoljeno izposojati, zamenjevati in namerno uničevati. Zanje odgovarja vsak sam.
- Na dvorišču/parkirišču ni dovoljena igra, vožnja s kolesi, rolerji, rolkami in podobnim. Tam je prepovedana še uporaba žog in drugih športnih ali rekreacijskih rekvizitov.
- Prepovedano je plezanje in zadrževanje na vseh objektih, prostorih in površinah, ki niso temu namenjeni in katerih uporaba ogroža življenje in varnost otrok.
- Vrata glavnega vhoda so zaklenjena od 21.00 do 6.00 ure, v zimskem času pa, ko se zunaj stemni. V tem času morajo biti prižgane zunanje luči. Za zaklepanje oz. odklepanje

vhodnih vrat sta odgovorna nočni oz. dežurni vzgojitelj.

- Med 8.00 in 11.30 uro so vhodna vrata v posamezne skupine zaklenjena in jih sme otrokom po presoji odkleniti le strokovni delavec.
- Ob pouka prostih dnevih in v počitnicah se pravila zapisana v prejšnjih alinejah prilagajajo potrebam takratne organizacije dela.
- Izjeme hišnega reda morajo biti predhodno dogovorjene in zapisane.

DNEVNA RUTINA

- Otroci praviloma vstajajo ob 6.30 uri, ob pouka prostih dnevih pa do 9.30 ure. Po dogovoru z matičnim vzgojiteljem lahko vstanejo zaradi učenja, izletov, ekskurzij, tekmovanj, delovne pomoči ipd. tudi prej oz. pozneje.
- Otroci se morajo zjutraj urediti in obleči primerno vremenu in aktivnosti, ki se bo izvajala. Oblečila, pričeske, nakit in ličila, ki so namenjena zabavnim priložnostim, ne sodijo v Dom/šolo. Iz varnostnih (množica otrok, šport...) in zdravstvenih razlogov to velja tudi za različne modne dodatke.
- Zajtrk je ob delavnikih med 6.30 in 7.00, ob ostalih dnevih med 9.00 in 9.30 uro. Zaradi opravljanja dežurnega dela v pomivalnici, mora biti ob šolskih dnevih pomivanje posode zaključeno do 7.30 ure, v dnevu, ko so razredne ure pa do 7.15. Po tej uri je vsaka skupina za seboj dolžna počistiti korito in tla.
- V šolo gredo otroci ob 7.55, razen, ko je z urnikom določeno drugače.
- Iz šole se otroci vračajo naravnost v skupino in smejo šele z dovoljenjem vzgojitelja drugam.
- V prostore in na površine, kjer se izvaja vzgojno-izobraževalna dejavnost, v času izvajanja ni dovoljeno zahajati.
- Kosilo je ob delavnikih med 13.15 in 13.30 uro, ob ostalih dnevih pa ob 12.00 uri.
- Popoldanske aktivnosti potekajo po načrtovanem programu posameznih skupin in zajemajo:
  - interesne dejavnosti na nivoju skupine/Doma,
  - različne družabne aktivnosti,
  - delovne zaposlitve in opravila v Domu ter v njegovi okolici,
  - delovne akcije,
  - individualno učenje,
  - individualno svetovanje,
  - druge načrtovane in priložnostne aktivnosti.
- Od otroka se pričakuje vključitev in redno obiskovanje vsaj ene interesne dejavnosti.
- Popoldanska malica je ob 15.30 uri.
- Učenje traja od 16.00 do 18.30 ure.
- Med učnimi urami niso dovoljeni izhodi in zadrževanje izven matičnih skupin. Prav tako ta čas ni namenjen telefonskim klicem.
- Med vikendi in v počitnicah potekajo dejavnosti po pripravljenem učno-vzgojnem programu.
- Otroci se zadržujejo v svoji skupini in smejo v drugo skupino ali drugam (tudi na vrt) samo z dovoljenjem matičnega vzgojitelja ter tistega vzgojitelja, v čigar skupino so namenjeni. Vsako nedovoljeno zapuščanje ustanove z okolico se obravnava kot beg.

- Večerja je ob delavnikih med 18.30 in 18.45 uro, ob ostalih dnevih pa ob 18.00 uri.
- Večerne aktivnosti potekajo po programih posameznih skupin.
- Ob 20. uri se vse aktivnosti končajo. Otroci se do 20.30 ure uredijo in pripravijo na nočni počitek. Ob 20.30 uri mora biti v skupinah mir. Po tej uri telefonskih klicev več ne sprejemamo.
- Ob delavnikih je dovoljen ogled televizije do 20.30.
- Ob vikendih in v počitnicah je dovoljen ogled primernih televizijskih oddaj do 22.ure.
- V času nočnega počitka, od 21.00 do 6.30 ure med delavnikih ter med 21.00 in 9.00 med vikendi, prazniki in počitnicami morata biti v skupinah mir in tišina.

POSEBNI DEL

- Najstrožje so prepovedane vse oblike fizičnega, psihičnega in spolnega nasilja, tako do otrok kot do vseh zaposlenih v Domu.
- Prepovedano je nedovoljeno prisvajanje/kraja denarja in lastnine.
- Najstrožje je prepovedano kajenje, prinašanje, posedovanje, ponujanje, prodajanje ali uživanje alkohola, drog in drugih psihoaktivnih substanc ter napeljevanje drugih k takemu dejanju.
- Otroke lahko praviloma po telefonu kličejo le starši, rejniki in bližnji sorodniki, s katerimi kontaktirajo najprej matični vzgojitelji. Pogovor med starši in otroki poteka ob torkih, ko kličejo starši in četrtek, ko starše kličejo otroci. Vzgojitelji so praviloma, staršem za razgovore, na voljo ob petkih med 8.30 in 11.30. O pomembnih stvareh jih obveščajo sproti.
- če otroka ne pokličejo starši sami, lahko po presoji vzgojitelja otroci pokličejo njih; po dogovoru z vzgojitelji lahko kličejo tudi takrat, kadar ostanejo za vikend v Domu;
- Otroci imajo lahko v Domu mobilne telefone, če to zahtevajo nekatere okoliščine (npr. kontaktiranje s starši, na potovanju domov). V času bivanja v zavodu imajo telefone shranjene v kabinetu matične skupine in jih dobijo tik pred odhodom domov, če potujejo sami ali s starši, oziroma ko zapustijo organiziran prevoz oziroma, ko jih morajo nujno uporabiti.

6.2. Prehranjevanje in ravnanje z živili

Prehranjevanje:

Dom zagotavlja otrokom prehrano v okviru zavodske kuhinje. V času počitnic si otroci skupaj z vzgojitelji hrano lahko pripravijo tudi sami. Čas, način in pravila prehranjevanja so določeni v LDN in v hišnem redu Doma ter s pravili ravnanja in obnašanja.

Prehrana v Domu zajema zajtrk, kosilo, popoldansko malico in večerjo. Dopoldansko malico imajo otroci v šoli. Dietni obroki so organizirani na podlagi zdravniških potrdil. Otroci upoštevajo pravila kulturnega prehranjevanja ter imajo spoštljiv odnos do hrane.

Domska kuhinja in delivci:

- vstop v kuhinjske prostore je dovoljen le osebju kuhinje,
  - hrano prevzame delivec ob razdelilnem pultu v kuhinji in jo s servirnim vozičkom odpelje v skupino,
  - med čakanjem na prevzem obrokov se otroci ne prerivajo,
- po obroku delivec nedotaknjeno hrano z vednostjo vzgojitelja vrne v kuhinjo,
- v primeru odsotnosti posameznih vzgojnih skupin, mora vzgojitelj obrok pravočasno odjaviti.

Pomivalnica:

Za red in čistočo v pomivalnici smo odgovorni vsi. Še posebej pa zanjo skrbi dežurna skupina.

V pomivalnici je vedno le delivec, ki pomiva.

Po opravljenem delu obvesti naslednjo skupino, ki je na vrsti za pomivanje.

Opravljenemu delu pregleda matični vzgojitelj.

S pomivalnim strojem je potrebno ravnati skrbno.

Dežurna skupina očisti pomivalno korito, pomivalni stroj in ploščice.

Po kosilu in večerji pomije tla pomivalnice, sortirane odpadke izprazni v ustrezne kontejnerje, v koše pa namesti nove plastične vrečke.

6.3. Vedenje v telovadnici, na igriščih ter na dvorišču

Uporabniki so dolžni spoštovati vnaprej določen raspored uporabe in souporabe prostorov ter zunanjih površin:

- upoštevati morajo osnovna načela lastne varnosti in varnosti vseh okoli sebe,
- v telovadnici, na igriščih in na dvorišču otroci ne smejo biti brez nadzora,
- v telovadnico se vstopa le v spremstvu vzgojiteljev,
- v telovadnici smo v primerni športni opremi,
- vstopa se samo v čistih športnih copatih, ki so namenjeni le za šport,
- v telovadnico ne nosimo hrane, pijače in dragocenih predmetov,
- plezanje ali obešanje po lestvi, vrveh oz. po različnih plezalnih orodjih brez nadzora ni dovoljeno,
- ob koncu dejavnosti otroci skupaj z vzgojitelji, pospravijo športne rekvizite in orodja,

- garderobe in sanitarije se zapušča urejene,

- zadnji v telovadnici ugasnejo luči in zaklenejo,
- vsako okvaro orodja je treba javiti hišniku, do popravila se poškodovano orodje ne uporablja,
- vsaka namerno povzročena škoda na inventarju se evidentira.

6.4. Omejitve uporabe naprav, pripomočkov, denarja ipd.

V Domu ni dovoljena uporaba in posedovanje predmetov in snovi, s katerimi bi ogrožali varnost sebe in drugih.

Mobilni telefoni, tablični, prenosni računalniki, druge vrednejše aparature in denar so shranjeni v kabinetu vzgojitelja. Njihova uporaba je možna z dovoljenjem in prisotnostjo vzgojitelja.

Strojno orodje in razne tehnične naprave so shranjeni v zaprtih prostorih.

Strogo je prepovedana zloraba gasilnih aparatov.

6.5. Pravila obnašanja na sprehodih, izletih in ekskurzijah

Na sprehodih, izletih in ekskurzijah (v nadaljevanju ekskurzija) načeloma veljajo vsa pravila in prepovedi, ki veljajo tudi v Domu.

Upoštevati je potrebno navodila vodje ekskurzije in vseh spremljevalcev.

Na ekskurziji je prepovedano vsako oddaljevanje od skupine.

Za odhod na ekskurzijo in glede na njen cilj, se je potrebno primerno obleči in obuti.

V prometu je potrebno upoštevati cestno prometne predpise.

Upoštevati je potrebno pravila obnašanja na javnih prevoznih sredstvih.

Upoštevati je potrebno vsa pravila, ki veljajo tam, kjer ekskurzija poteka (npr. gledališče, tovarna, planine,...).

Vsak je v prvi vrsti odgovoren za zagotavljanje svoje varnosti.

6.6. Potovanje otrok domov in vračanje nazaj v Dom

Potovanja se organizirajo glede na potrebe otrok in obstoječe možnosti prevozov. Kadar starši nimajo možnosti priti po otroka ali ga pripeljati nazaj v zavod, se prevozi organizirajo v dogovoru z njimi: z našim ali javnim prevozom.

ORGANIZIRANI PREVOZ

- Za otroke je organiziran avtobusni prevoz, ki ga spremljajo spremljevalci – vzgojitelji.
- Starši praviloma spremljajo otroka na avtobus in z njim počakajo do odhoda.
- Med vožnjo so otroci pripeti in ne povzročajo nemira, ki bi motil šoferja.
- V vozilu ni dovoljeno jesti in piti.
- Vsaka namerno povzročena škoda vozila se obravnava.
- Med potjo šofer določi morebiten nujni postanek, ki pa ni namenjen za nakupe.
- Kdor je na poti domov kljub opozorilu še dalje moteč, se ga pripelje nazaj v Dom.
- Ob večkratnih kršitvah na potovanju z organiziranim prevozom, se tak prevoz v skladu z ukrepi za določen čas omeji.

JAVNI PREVOZ

- Otrokova odgovornost je, da med potjo za svojo varnost skrbi sam.
- Na prevozu z javnimi sredstvi se primerno vedemo in upoštevamo navodila prevoznikov.
- Če dobimo informacijo o otrokovem neprimernem vedenju, le-to sankcioniramo.
- Sleherna namerno povzročena škoda se evidentira, oceni škoda in se o tem obvesti starše. V skladu s pravilnikom se določijo ukrepi.
- Tudi na poti velja dogovor o prepovedi kajenja in uživanja drugih psihoaktivnih substanc.

6.7. Obveščanje o odsotnosti otrok

Razlikujemo med opravičenimi odsotnostmi in neopravičenimi odsotnostmi. Klasificirajo se v skladu s splošno sprejeto šolsko zakonodajo in predpisi na tem področju in se v skladu z njimi tudi postopa.

V kolikor se otrok ne vrne od doma, morajo starši sporočiti razlog nevrčanja tisti trenutek, ko razlog nastopi. Sporočijo neposredno vzgojitelju skupine, v kateri je otrok, če pa njega ni, pa na dežurno številko ali v tajništvo zavoda.

Vzgojitelj otroka se mora s straši otroka o vzroku izostanka temeljito pogovoriti in dogovoriti o trajanju izostanka, v kolikor bo odsotnost daljša (bolezen, poškodba). O izostanku oziroma odsotnosti otroka se obvesti tudi Center za socialno delo, ki je pristojen za otroka.

V kolikor se ugotovi, da so starši kot opravičilo navedli neresnične argumente, se starše prijavi pristojnemu Centru za socialno delo.

Starši in vzgojitelji in učitelji (razredniki) se lahko dogovorijo tudi za druge, dalj časa trajajoče odsotnosti ob posebnih dogodkih v družini, skupno preživljanje dopusta z družino in podobno. V tem primeru je potrebno pridobiti tudi soglasje vodstva zavoda (vodja Doma, ravnatelj). Zavod v določenih primerih o načrtovanih daljših odsotnostih pridobi tudi mnenje pristojnega Centra za socialno delo.

Vsi ostali izostanki so neopravičeni in se postopa v skladu z veljavnimi predpisi.

Posebni neopravičeni izostanki so tako imenovani pobegi oziroma begi, ko otrok brez vednosti in dovoljenja strokovnih delavcev zavoda odide (pobegne) iz zavoda. V tem primeru se postopa v skladu z navodili, ki urejajo to področje: otroka se najprej poskuša ustaviti, ga pregovoriti, da ostane, v kolikor pa vseeno odide, se dejanje prijavi na policijo, ki sproži postopek "iskanja pogrešane osebe". Prijavo na policijo poda socialna delavka, v kolikor pa se pobeg zgodi v času, ko socialne delavke ni, pa pobeg prijavi vzgojitelj oziroma oseba, ki je pobeg opazila in ga v prvi fazi obravnavala.

6.8. Posebne prepovedi / pravila

- Otroka, ki je vinjen ali pod vplivom kakršnihkoli drugih psihoaktivnih substanc, starši ne pošiljajo oz. ne pripeljejo nazaj v Dom, pač pa mu nudijo nujno medicinsko pomoč v domačem okolju. Šele, ko zdravnik odloči, da je otrokovo stanje ponovno stabilno, ga pošljejo nazaj v Dom.
- Če otrokovo zdravstveno stanje ogroža zdravje ostalih v skupini in Domu, starši poskrbijo, da mu do ozdravitve omogočijo bivanje v domači oskrbi.

6. ODPRTOST INSTITUCIJE

7.1. Vzgojna skupina

Vzgojna skupina je odprta socialna enota, saj:

- se vanjo lahko vključujejo novi člani, iz nje pa odhajajo tisti, ki so zaključili vzgojni program,
- otroci obiskujejo OŠ in tam vzpostavljajo stike z vrstniki Doma in kraja,
- so na nivoju skupine organizirane številne dejavnosti, v okviru katerih se otroci neposredno in posredno vključujejo v okolje (obiski prireditev, razstav, pohodi, delovne akcije ...),
- se otroci lahko vključujejo v različne dejavnosti na nivoju Doma, šole, v krožke, društva, organizacije ter aktivnosti v širši okolici,
- se v določene aktivnosti lahko vključujejo starši, z obiski otroka v Domu,
- izvajamo različne oblike prostovoljnega dela in s tem omogočamo možnost za socialne stike in vzpostavljanje novih vezi.

Otroci brez dovoljenja vzgojitelja skupine ne zapuščajo, ravnajo se v skladu s pravili domskega reda.

7.2. Dom

Kakor v skupini se tudi na ravni zavoda povezujemo z otrokovo družino in zunanjimi strokovnimi službami. Upoštevamo načelo sodelovanja in nudenja pomoči družini. Obenem delamo po načelu odprtosti in integracije v okolje, zato mladostniku omogočamo stik v širšo socialno mrežo, ki je načrtovan s posameznimi akcijami in dejavnostmi. Skupaj s šolo načrtujemo izobraževalni, vzgojni in terapevtski program, ki vključuje:

- organizacijo raznolikih projektov,
- sodelovanje s strokovnjaki in svetovalnimi službami,
- sodelovanje v različnih dejavnostih, na natečajih, tekmovanjih...,
- različne oblike psihosocialne pomoči,
- sodelovanje s srednješolskimi zavodi in fakultetami ter drugimi ustanovami oz. društvi,
- sodelovanje na mednarodnih projektih (EUROMET ...),
- sodelovanje in predstavitve v medijih idr.

7. VZGOJNI POSTOPKI IN UKREPI ZA POSAMEZNE KRŠITVE PRAVIL

8.1. Pravna podlaga za vzgojne ukrepe

Otrokom se zaradi storjenih kršitev izrečejo vzgojni ukrepi, določeni s tem pravilnikom. Pri izvajanju teh ukrepov, se upošteva temeljna zakonodaja.

Po Zakonu o osnovni šoli, čl. 60/d, so vzgojne dejavnosti proaktivne, preventivne, svetovalne, usmerjevalne ter druge, s katerimi šola/zavod razvija varno in spodbudno okolje za doseganje ciljev iz 2. člena tega zakona.

Namen vzgojnih ukrepov je, da se otrokom in mladostnikom z varstvom, s pomočjo, z nadzorom nad njimi in z razvijanjem njihove osebne odgovornosti, zagotavljajo njihova vzgoja, prevzgoja in ustrezen osebnostni razvoj.

Pri izbiri določenega ukrepa se upoštevajo:

- predvidene vzgojno-pedagoške posledice ukrepa, cilji, ki se želijo doseči,
- primernost in izvedljivost ukrepa, zmožnost presoje lastnih dejanj glede na starost, zrelost,
- mentalne sposobnosti ter druge osebnostne značilnosti otroka/mladostnika,
- nagibi oz. motivi za dejanja,
- škodljivost dejanja in
- ponavljajoče kršitve.

8.2. Sprejemanje odločitev za vzgojni ukrep

Vzgojna obravnava otrok vključuje za otroke vnaprej znane posledice, ki nastopijo, kadar kršijo pravila domskega reda.

Probleme vedno rešujejo vsi, ki so vanje vpleteni. V kolikor je le mogoče težavo oziroma problem razrešijo v skladu s Pravili domskega reda. V kolikor to ni mogoče, določijo možne načine reševanja problema, hkrati pa določijo ustrezne oblike pomoči otroku. Prav tako predlagajo ukrepe za kršitve.

O obravnavi manjših kršitev pravil, ko otrok ne upošteva dogovorjenih pravil in odgovornosti se vzgojitelji individualno odločajo o ukrepih glede na osebnostne značilnosti in razvojno stopnjo otroka, okoliščine, predhodne izkušnje ipd. V primeru težjih kršitev sodelujejo tudi svetovalni delavci in vodstvo Doma.

Vzgojne ukrepe uporabimo, kadar otroci težje ali ponavljajoče kršijo pomembna pravila, dogovore ali vrednote. To so koraki za učenje in krepitev socialno zaželenih in funkcionalnih oblik vedenja.

Pri tem upoštevamo naslednja načela:

- prevzemanje odgovornosti za svoje vedenje in povračilo škode, ki jo je otrok povzročil,
- ne sme se kršiti otrokovih osnovnih pravic in potreb (npr. hrana, spoštovanje),
- usmerjenost na vedenje,
- doslednost,
- poštenost, pravičnost,
- uravnoveženost s pohvalami in nagradami.

Vzgojne ukrepe Dom izvede takrat, kadar otrok krši svoje dolžnosti, določene z zakonom ter drugimi predpisi in akti Doma.

8.3. Načini izvajanja in vrste vzgojnih ukrepov

Vzgojne ukrepe prilagajamo vsakemu otroku oz. mladostniku individualno glede na njegove posebnosti in značilnosti (podroben opis v individualiziranih vzgojnih načrtih).

8.3.1. Načelo postopnega reagiranja

Pri ravnanju ob kršitvah pravil se upošteva načelo postopnega reagiranja:

- vzgojitelj najprej individualno rešuje problem z otrokom. O dogodku obvesti ostale vzgojitelje v skupini in tudi starše. Uveljavlja princip POGOVOR in DOGOVOR: vzgojitelj otroka opozori na kršitev pravil, njegovo odgovornost za dejanje in posledice le-tega ter se z njim dogovori za drugačno ravnanje v prihodnje oz. poravnava škode, kjer je to možno;
- sodelovanje tima vzgojiteljev matične skupine pri obravnavi problema (če se težave ponavljajo oz. stopnjujejo in otrok ne spoštuje dogovora z vzgojiteljem) – vsakodnevni razgovori, tudi s starši, šolo, za spremljanje napredka, uporaba MEDIACIJE (tj. pogovor, skozi katerega sprti strani s pomočjo mediatorja iščeta rešitev za nastali konflikt; vključi se ga lahko na različnih stopnjah) in RESTITUCIJE (tj. oblika vzgojnega postopka, katera posamezniku, ki je s svojim ravnanjem povzročil materialno ali moralno škodo drugemu, skupini ali šoli, omogoča, da to popravi);
- sodelovanje strokovnega zbora delavcev Doma pri obravnavi problema (če se težave ponavljajo oz. stopnjujejo in otrok ne spoštuje dogovora z matičnimi vzgojitelji in starši) – SVETOVALNI RAZGOVOR pri svetovalnih delavcih Doma, razgovori s starši, po potrebi s šolo;
- sodelovanje vodstva Doma (če se težave ponavljajo oz. stopnjujejo in otrok ne spoštuje prejšnjih dogovorov) – razgovori pri vodji Doma in ravnatelju;
- sodelovanje CSD, ki je izdal odločbo o otrokovem bivanju v Domu (ob izrazitih, ponavljajočih težavah sklic izredne timske obravnave, kjer so prisotni strokovni delavci CSD, starši, strokovni delavci Doma in šole, vodstvo Doma ter otrok) in sodelovanje strokovnjakov zunanjih institucij (pedopsihiatri, policija, terapevti, klinični psihologi, osebni zdravnik).
- Če obstaja utemeljen sum, da gre za kršitve, ki imajo elemente kaznivega dejanja, je strokovni delavec dolžan o tem obvestiti vodstvo Doma, starše ter pristojne organe pregona, policijo.

8.3.2. Možni vzgojni ukrepi so:

- pogovor z otrokom
- pogovor, v katerega so vključeni tudi starši/rejniki/skrbniki
- otrok napiše poročilo o dogodku
- omejitve ali ukinitve ugodnosti (TV, računalnik, mobitel, druženje z ostalimi, tedenski nakup, gibanje izven skupine, odhod domov ob vikendih, vožnja z organiziranim prevozom...)
- začasen ali trajen odvzem funkcij v okviru skupinske ali domske skupnosti

- dodatne delovne zadolžitve (bolj zahtevne skupaj z vzgojiteljem):
  - opravljanje del v skupini, ki so izven trenutnega opisa njegovih zadolžitvev (npr. popravilo namerno poškodovanih predmetov, dodatno čiščenje posameznih skupinskih prostorov, pomivanje oken, pleskanje sten sobe, ...)
  - zaposlitve v skupnih prostorih zavoda (dodatno čiščenje zavodskih površin in prostorov, odstranjevanje nedovoljenih napisov s sten...)
  - v okolici zavoda (dodatno pobiranje smeti, pometanje dvorišča, odstranjevanje odpadlega listja, odmetavanje snega, urejanje gredic in hišk, urejanje peskovnika...)
  - dodatno čiščenje zavodskih službenih vozil
- dodatno učno delo
- povečan nadzor
- odvzem naprav ali predmetov, s katerimi otrok ogroža varnost ali onemogoča nemoteno izvedbo vzgojno-izobraževalnega dela
- povrnitev namerno povzročene škode
- družbeno koristno delo
- zagovor pred vzgojiteljskim zborom
- omejitve nekaterih pravic, ki so povezane s pridobljenimi statusi otrok ali v povezavi z nadstandardnimi storitvami Doma (npr. se ne dovoli sodelovanje na valeti, prepove udeležba na zaključnem izletu vzgojne skupine, prepove obiskovanje različnih treningov...)
- začasna umaknitev iz skupine oz. v drugo skupino, če otrok kljub opozorilom in dogovorom nadaljuje z motečim vedenjem
  - v primeru najhujših kršitev (kadar otrok moti učni proces in onemogoča učenje drugih učencev, ogroža varnost, vsakodnevno nedovoljeno izostaja od pouka, bega, permanentno krši šolska in domska pravila, permanentno ponižuje druge otroke ipd.), se zanj lahko organizira individualni pouk, učenje in delo v prostorih vzgojne skupine, pod strokovnim nadzorom učiteljev, vzgojiteljev ali drugih strokovnih delavcev
  - premestitev otroka v drugo vzgojno skupino
  - otroka se vključi v program zdravljenja zaradi uživanja psihoaktivnih snovi, težjih psihičnih težav, motenj v prehranjevanju ipd.
  - dogovor vseh udeleženi, da za določen čas otrok vrne domov in bo deležen posebne strokovne obravnave,
  - ob kaznivem dejanju prijava na policijo
  - sklic izrednega sestanka strokovne skupine, ki spremlja in evalvira individualizirani vzgojni načrt dotičnega otroka

Dom lahko oblikuje in izvaja tudi druge potrebne ukrepe, ki se sproti evidentirajo.

8.4. Vrste kršitev pravil ter sankcije zanje

8.4.1. Vrste kršitev pravil

Lažje kršitve so:

- občasno neodgovorno ravnanje in neupoštevanje dolžnosti in odgovornosti po pravilih domskega reda,
- otrok ne sodeluje ali moti skupinsko dejavnost,
- malomarno ravnanje z domsko opremo in napravami ter drugim premoženjem Doma,
- neodgovorno opravljanje dežurstva in drugih obveznosti,
- neurejenost osebnih stvari, malomarnost pri vzdrževanju čistoče v bivalnih prostorih,
- nedovoljeno zapuščanje skupine ali Doma,
- onesnaževanje okolice Doma,
- izposojanje oblačil in predmetov...

Težje kršitve so:

- ponavljanje lažjih kršitev,
- zamujanje ob prihodu iz šole in izostajanje od pouka,
- nespoštljivo ravnanje s hrano,
- prihod v Dom pod vplivom alkohola ali drugih prepovedanih psihoaktivnih substanc,
- kršitev prepovedi kajenja v prostorih Doma,
- posedovanje alkohola ali drugih prepovedanih psihoaktivnih substanc v Domu,
- uživanje alkohola ali drugih prepovedanih psihoaktivnih substanc v Domu ali njegovi okolici,
- napeljevanje drugih k uživanju nedovoljenih substanc,
- posedovanje oziroma uporaba predmetov in sredstev, ki lahko ogrozijo varnost ljudi in premoženja v Domu (razni nevarni predmeti, snovi),
- zadrževanje fantov v dekliškem nadstropju v mešanih vzgojnih skupinah, brez dovoljenja vzgojitelja,
- zadrževanje fantov v dekliški skupini brez dovoljenja vzgojitelja,
- nepooblaščen uporaba osebnih ali domskih tehničnih pripomočkov,
- žaljiv odnos do otrok, delavcev Doma in drugih oseb,
- izvajanje nasilnih načinov uvajanja novincev v življenje v Domu,
- nedovoljeni izhodi, nagovarjanje otrok na beg in v dejavnosti, s katerimi je ogrožena njihova varnost in zdravje,
- neopravičena odsotnost, oz. nepravočasna vrnitev v Dom,
- zadržanje denarja, telefona ali drugih nedovoljenih stvari,
- barantanje s predmeti, prodajanje svojih ali tujih stvari,

- nepooblaščno snemanje, fotografiranje ipd., nedovoljena uporaba posnetkov tako otrok kot odraslih oseb,
- nasilno vedenje (fizično, psihično, spolno) in/ali ogrožanje lastne varnosti in varnosti drugih,
- namerno povzročanje škode,
- popolno zavračanje kakršnekoli strokovne pomoči...

Najtežje kršitve so:

- konstantno ponavljanje težjih kršitev,
- nasilno izražanje nestrpnosti do soljudi,
- grobo verbalno, psihično, fizično in spolno nasilje do soljudi,
- prinašanje, posedovanje, ponujanje, omogočanje uživanja ter uživanje alkohola ali drugih prepovedanih psihoaktivnih substanc, kljub večkratni predhodni obravnavi,
- prodajanje ali razpečevanje prepovedanih psihoaktivnih substanc ali nasilno napeljevanje k uživanju le teh,
- grožnje s sredstvi, ki lahko ogrozijo varnost ljudi in premoženja v Domu,
- uporaba predmetov, ki so namenjeni poškodovanju drugih,
- povzročitev velike materialne škode na domskem premoženju ...

8.4.2. Postopki reševanja vzgojnih težav

Zaradi preglednosti se natančneje opredeljujemo do nekaterih kršitev in sankcij. Pri ostalih sankcijah kršitev se upošteva njihova podobnost. Kršitve in posledice smo razdelili v pet stopenj:

1. stopnja: **občasno vedenje**, ki ni v skladu s pričakovanji in ga lahko vzgojitelj reši znotraj skupine.
2. stopnja: **občasno vedenje in težave**, ki motijo skupinsko dinamiko in širši vzgojni proces. V reševanje so vključeni strokovni delavci skupine.
3. stopnja: **ponavljajoče se težave in motnje**, ki intenzivno ovirajo vzgojno delo. V proces razreševanje teh težav se vključujejo ostali strokovni delavci.
4. stopnja: obravnava s strani celotnega strokovnega zbora Doma in vodstva.
5. stopnja: izredni problemski strokovni sestanek, v reševanje se vključujejo zunanji strokovni delavci.

Starši, oz. skrbniki so vključeni na vseh stopnjah reševanja težav.

Ob določenih, specifičnih primerih, ko gre za težje kršitve pravil (spolna zloraba, grob fizični napad in podobno) ali pri izrednih situacijah, določene stopnje ukrepanja preskočimo. Takrat zadevo obravnavamo odvisno od situacije, o tem obvestimo starše in po potrebi ustrezne strokovne službe ter prijavimo policiji, ki sproži kazenski postopek.

Sestavni del vsake obravnave otrok so poleg ukrepov/sankcij vedno tudi vse ostale socialno-pedagoške in terapevtske oblike pomoči (tudi delovno-zaposlitvena terapija).

V določenih primerih se v okviru obravnave v domsko življenje omogoča tudi vključitev staršev.

V naslednji tabeli so navedene nekatere najbolj pogoste kršitve in ustrezni ukrepi po stopnjah. V primeru, da je kršitev takšna, ki v teh pravilih ni opredeljena, ukrepe sprejme ravnatelj po posvetu s strokovnimi delavci Doma.

Kršitev: NESODELOVANJE V DOMSKIH AKTIVNOSTIH, MOTENJE SKUPINSKIH DEJAVNOSTI, KRŠENJE PRAVIL DOMSKEGAREDA	
1. stopnja	Pogovor, opozorilo.
2. stopnja	Dodatno vključevanje terapevtskih dejavnosti ter primerna dodatna zaposlitev.
3. stopnja	Za otroka se organizira: izvajanje dodatnega individualnega dela, povečan nadzor, odvzem ugodnosti, seznanitev staršev, vključitev svetovalnih delavcev, skrajšan vikend doma ali vikend v Domu.

Kršitev: POSMEHOVANJE, NORČEVANJE, VERBALNA AGRESIVNOST	
1. stopnja	Razgovor z otrokom, skupinski razgovor, razmišljanje o prijateljstvu, opravičilo prizadetemu, opravičilo pred skupino.
2. stopnja	Razgovor z udeleženci, reševanje situacije in nastalih konfliktov, pogovori pri svetovalnih delavcih, predstavitev situacije staršem.
3. Stopnja	Načrt o spremembi vedenja, izguba ugodnosti, prepoved udeležbe na izletih, projektih, skrajšan oz. vikend v Domu, mediacija, ...

Kršitev: NESPOŠTLJIV ODNOS DO OTROK, DELAVCEV DOMA IN DRUGIH	
1. stopnja	Pogovor z otrokom, opravičilo.
2. stopnja	Izbira aktivnosti, da popravi napako in vzpostavi spoštljivi odnos.
3. Stopnja	Izguba ugodnosti, pogovor z otrokom, s starši, s svetovalnimi delavci, z vodjo Doma, učenje primerne vedenja, bonton, po potrebi javno opravičilo in prepoved udeležbe na določenih aktivnostih, skrajšan oz. vikend v Domu ...

Kršitev: FIZIČNA AGRESIVNOST	
1. stopnja	Pogovor z vsemi udeleženci v pretepu, poročilo-izjava o konfliktu, opravičilo; obvestitev staršev vpletenih, ustrezno odreagirane, povečan nadzor, skrajšan oz. vikend v Domu.
2. stopnja	Dodatna dela v skupini ali izven skupine, izguba določenih ugodnosti, povečan nadzor, predstavitev teme o nasilju pred skupino, razgovor s skupino o problemu, razgovor s starši, razgovori pri svetovalni službi, mediacija, otrok naredi načrt, da popravi, poravna škodo, učenje obvladovanja čustev, družbeno-koristno delo, skrajšan vikend doma oz. vikend v Domu ...
3. stopnja	Intenzivna obravnava pri svetovalni službi, izguba ugodnosti, po presoji strokovnega delavca obvestiti policijo, povečan nadzor, nadomestne dejavnosti v Domu.

Kršitev: NEDOVOLJENA UPORABA AVDIOVIZUELNIH NAPRAV IN MOBILNIH TELEFONOV	
1. stopnja	Opozorilo, pogovor z otrokom in s starši, ponovna seznanitev s pravili, začasen odvzem oz. prepoved uporabe določenega aparata, skrajšan vikend. 3.stopnja
2.	Ponovna seznanitev s pravili, seznanitev staršev, ponoven odvzem telefona ali prepoved uporabe aparata za dalj časa, izguba določenih ugodnosti, vikend v Domu.
3. stopnja	Izguba ugodnosti, odvzem aparata do polletja oz. do konca šolskega leta, izbris snemanja, fotografij, seznanitev staršev, vikend v Domu. Ukrepi so odvisni od namena zlorabe naprav.

Kršitev: NEPRIMEREN ODNOS DO HRANE	
1. stopnja	Opozorilo, pogovor.
2. stopnja	Pospravljanje, čiščenje, dodatno opravljanje nalog delivstva ...
3. stopnja	Začasni odvzem posebnih dodatkov hrane, izguba določenih ugodnosti.

Kršitev: KAJENJE IN VNAŠANJE TER NAPELJEVANJE DRUGIH	
1. stopnja	Opozorilo, odvzem cigaret, pogovor, ponovna seznanitev s pravili, seznanjanje z zdravim načinom življenja in o škodljivih posledicah kajenja, dodatne zaposlitvene aktivnosti; v primeru vnosa cigaret in napeljevanja h kajenju vikend v Domu.
2. stopnja	Odvzem ugodnosti, poostren nadzor, razgovor s starši, vikend v Domu.
3. stopnja	Pogovor s starši, dodatna izguba ugodnosti, vikend v Domu, obravnava pri svetovalnih službi ...

Kršitev: UŽIVANJE NEDOVOLJENIH PSIHOAKTIVNIH SNOVI	
1. stopnja	Opozorilo, odvzem psihoaktivnih snovi, ponovna seznanitev s pravili, prijava na policijo, obvestitev staršev, seznanitev CSD, po potrebi vključitev v program zdravljenja, poostren nadzor, izguba ugodnosti, vikend v Domu ...
2. stopnja	Isto kot pri prvi stopnji, dalj časa trajajoči odvzem ugodnosti. Po potrebi posebni individualiziran vzg. program.
3. stopnja	Isto kot pri prvi in drugi stopnji ter sklic izrednega strokovnega sestanka.

Kršitev: VNOS IN NAPELJEVANJE K ZLORABI NEDOVOLJENIH PSIHOAKTIVNIH SNOVI	
1. stopnja	Obvestitev policije, opozorilo, odvzem psihoaktivne snovi, pogovor, ponovna seznanitev s pravili, obvestitev staršev in CSD, vikend v Domu, odvzem ugodnosti.
2. stopnja	Vse kot pri prvi stopnji, z dalj časa trajajočim odvzemom ugodnosti. Po potrebi posebni individualiziran vzg. program.
3. stopnja	Vse kot pri prvi in drugi stopnji, brez ugodnosti ter sklic izrednega strokovnega sestanka.

Kršitev: ZAMUJANJE OB PRIHODU IZ ŠOLE	
1. stopnja	Pogovor, obrazložitev vzroka zamude ali izostanka.
2. stopnja	Navajanje na upoštevanje določenih pravil, poostren nadzor, razgovor s starši, skrajšan vikend.
3. stopnja	Reševanje problema z razrednikom, odvzem ugodnosti, vikend v Domu.

Kršitev: NEUSTREZEN ODNOS DO SVOJE IN TUJE LASTNINE, KRAJA	
1. stopnja	Razgovor, povrnitev oz. odprava škode.
2. stopnja	Povrnitev škode, koristno delo.
3. stopnja	Pogovor, povrnitev škode, popravilo, obravnava pri svetovalni službi, analiza svojega dejanja, izguba ugodnosti, seznanitev staršev, vključitev v družbeno koristno delo.

Kršitev: NEIZPOLNJEVANJE ŠOLSKIH OBVEZNOSTI	
1. stopnja	Opozorilo, nadoknadenje zamujenega.
2. stopnja	Dogovor z učitelji, s šolsko svetovalno službo, motiviranje k izpolnjevanju obveznosti, poostren nadzor, učna pomoč..
3. stopnja	Nadomestiti zamujeno, odvzem ugodnosti, obvestitev staršev.

Kršitev: NEDOVOLJENI IZHOD, BEG	
1. stopnja	Prijava na policijo, obvestitev staršev in CSD-ja; razgovor po vrnitvi o razlogih, seznanitev s kršitvijo hišnega reda ter z nevarnostmi, katerim je izpostavljen na begu, pisna izjava otroka, nadoknadenje zamujenega na učnem in vzgojnem področju, dodatne zaposlitve, povečan nadzor, odvzem ugodnosti, vikend v Domu, obravnava na nivoju skupine.
2. stopnja	Vse kot pri prvi, dalj časa trajajoči odvzem ugodnosti.
3. stopnja	Vse kot pri prvi in drugi, dalj časa trajajoči odvzem ugodnosti, obravnava otroka s strani različnih strokovnih služb, sklic izrednega strokovnega sestanka.

Kršitev: NEPRAVOČASNA VRNITEV OD DOMA	
1. stopnja	Obvestitev staršev, CSD in prijava na policijo v primeru, ko to zahtevajo okoliščine. Po vrnitvi pogovor o razlogih, seznanitev s kršitvijo hišnega reda, pisna izjava otroka, nadoknadenje zamujenega, odvzem ugodnosti, dodatne zaposlitve, skrajšani oz. vikend v Domu, odvisno od okoliščin in storjenih dejanj.
2. stopnja	Vse kot pri prvi, dalj časa trajajoči odvzem ugodnosti.
3. stopnja	Vse kot pri prvi in drugi, sklic izrednega strokovnega sestanka.

Kršitev: SPOLNA ZLORABA	
1. stopnja	Ločitev storilca od žrtve in zagotovitev pogojev za preprečitev ponovnega dejanja. Razgovori o dejanju, pridobitev in zapis izjav ter takojšnja prijava storilca – sprožitev kazenskega postopka. Seznanitev staršev in pristojnih služb. Obravnava storilca pri svetovalni službi, izguba določenih ugodnosti, poostren nadzor, tudi v času nočnega počitka. Vključitev v določene dejavnosti; analiza svojega dejanja, vedenja in razgovori o tem. Obravnava pri pedopsihiatru in ostalih zunanjih strokovnih službah.

8.4.3. Pregled osebnih stvari

Pregled osebnih stvari otroka lahko opravi vzgojitelj ob njegovem prihodu v Dom in takrat, kadar oceni, da obstaja utemeljen sum, da gre za dokaze v zvezi s storjenim ali nameravanim kaznivim dejanjem, oziroma, kadar obstaja dejanska nevarnost, da se posledice kaznivega dejanja, oz. pomembni dokazi prikrijejo ali odstranijo. Pregled se opravi v prisotnosti otroka ali mladostnika in vsaj enega strokovnega delavca zavoda. Pri tem se lahko otrokove stvari začasno ali trajno zasežejo (cigarete, vžigalniki, droge, tuja lastnina in druge nedovoljene stvari se zasežejo, nekatere uničijo, oz. predajo pristojnim službam).

8.4.4. Povrnitev materialne škode

Ob vsaki povzročeni materialni škodi, se naredi zapisnik. Zapisnik naredi oseba, ki je bila očitavec dejanja oziroma, ki je dejanje raziskovala. V zapisniku se škoda tudi ovrednoti.

Ob namerni materialni škodi se o dejanju obvesti vodstvo zavoda, starše otroka in ob večjih škodah tudi pristojni Center za socialno delo.

V kolikor je škoda manjša, škodo lahko otrok popravi tako, da poškodbo sam sanira, če sanacija v takem obsegu in načinu ni mogoča, če izstavi račun za popravilo staršem. V kolikor starši niso sposobni (zaradi finančne stiske) storjene škode poplačati, se o tem obvesti tudi pristojni Center za socialno delo. V kolikor so izčrpana vse civilne možnosti povračila za povzročeno materialno škodo, se vodstvo zavoda odloči, ali bo dejanje prijavilo na policijo in ga preganjalo ali pa bo zavod sam popravil škodo na lastne stroške, otrok pa bo škodo poplačal po načelih in pravih restitucije.

V kolikor je storjena škoda večja in narejena iz objestnosti in vandalizma, se dejanje takoj prijavi policiji in primerno postopa.

8.5. Varstvo pravic

V skladu s pravilnikom Dom-a se za izvajanje določenih vzgojnih ukrepov upoštevajo temeljne otrokove pravice in dolžnosti.

Matični vzgojitelji sproti seznanjajo starše s posameznimi odklonilnimi vzorci vedenja njihovega otroka, na podlagi katerega so se odločili za določen vzgojni ukrep.

Ob ponavljajočih odklonilnih oblikah vedenja, ali pri otrokovem zavračanju reševanja problemov, sledijo določene sankcije. V primeru, da se starši s katerimi od njih ne strinjajo, se jim omogoči razgovor z vodjo Dom-a ali z ravnateljem.

V primeru hujših kršitev se morebitne pritožbe rešujejo na ravni razširjenega strokovnega tima, ki obravnava pritožbo starša ter še enkrat prouči posamezni primer, upoštevajoč otrokove pravice in dolžnosti. Starši so v celotnem procesu seznanjeni z vsemi vzgojnimi ukrepi, z izvajanjem le-teh ter z odzivi otroka nanje.

Pri hujših, ponavljajočih se kršitvah, ki zahtevajo začasno izločitev v domače okolje, možnost odpusta iz zavoda ter iskanje druge vrste pomoči (npr. zdravljenje odvisnosti ipd.), se skliče izredni strokovni sestanek, na katerem sodelujejo tudi starši in pristojni center za socialno delo.

9. POHVALE, PRIZNANJA, NAGRADE

Pohvale, priznanja in različne ugodnosti so sestavni del motivacijskih dejavnikov, ki ustvarjajo spodbudno vzdušje za učinkovito učenje in življenje. V ravnotežju s sankcijo so pomembni regulatorji pri uravnavanju otrokovega vedenja.

Vrste pohval, priznanj, ugodnosti so:

- a) ustne pohvale in priznanja,
- b) pisne pohvale in priznanja (za permanenten trud in posebne dosežke na različnih področjih)
- c) nagrade in ugodnosti:
  - razni predmeti, ki imajo uporabno ali vzgojno vrednost (knjige, igre, CD-ji, pisala...)
  - dodaten prosti čas namenjen zabavnim igricam, računalniškim igram, play-stationu,
  - ogledu tv-filmov in oddaj ipd.,
  - ogled kino predstav,
  - obisk kopališča,
  - izleti idr.

Pohvale, priznanja in nagrade se lahko podelijo na ravni skupine, strokovnega zbora Doma, domske skupnosti ali vodstva.

10. SODELOVANJE PRI ZAGOTAVLJANJU PSIHOSOCIALNEGA IN ZDRAVSTVENEGA VARSTVA OTROK OZ. MLADOSTNIKOV

Timsko delo socialne delavke, psihologinje in medicinskega tehnika vključuje skupno odgovornost, skupno odločanje, razdelitev nalog, postavljanje za vse udeležene smiselnih ciljev, odprto komunikacijo, vzajemnost in podporo.

10.1. Socialna delavka

V okviru svojih nalog in strokovnih kompetenc, socialna delavka pomaga pri zagotavljanju pogojev za rast in razvoj posameznega otroka/mladostnika ter za zaščito pravic vseh udeležencev vzgojno-izobraževalnega procesa v okviru ustanove. Z informacijami, ki jih prejme od staršev ravna strokovno in v skladu z veljavno zakonodajo. Svetovalni odnos je zaupen.

Obravnava otroka/mladostnika poteka tako, da socialna delavka upošteva vse ravni otrokove osebnosti in vzpodbuja njegov osebni razvoj. Ob tem otroka/mladostnika obravnava s spoštovanjem kot enakovrednega posameznika in varuje ter ščiti pravice otroka v skladu z veljavno zakonodajo. Spoštuje neodtujljive pravice in odgovornosti staršev, skrbnikov, rejnikov ter si prizadeva z njimi sodelovati v korist otroka. Staršem, skrbnikom, rejnikom posreduje relevantno informacijo o otroku na objektivni in razumljiv način.

Socialna delavka se povezuje in sodeluje z drugimi ustanovami in službami, toliko bolj, kadar starši, skrbniki, rejniki s svojim ravnanjem ogrožajo otroka (zloraba, zanemarjanje...).

Otrok/mladostnik lahko pride na pogovor k socialni delavki na pobudo vzgojitelja ali učitelja, na lastno iniciativo, iniciativo socialne delavke ali starša, vendar po vnaprejšnjem dogovoru. Kadar pa je otrok/mladostnik v hudi stiski ali težavah, mu socialna delavka nudi takojšnjo možnost pogovora in pomoči za razrešitev težav. O tem, da je otrok/mladostnik na razgovoru pri socialni delavki, se seznanijo tiste osebe, pri katerih bi se moral takrat mladostnik nahajati (vzgojitelj, učitelj).

10.2. Psihologinja

Opravlja neposredno svetovalno dejavnost za potrebe in cilje programa vzgojnega doma. Pri svojem strokovnem delu spoštuje dostojanstvo, osebnost, znanje, spoznanja, izkušnje in stroko vseh oseb, s katerimi prihaja v stik.

Pomoč pri njej lahko najdejo tisti, ki jo potrebujejo zaradi osebnih, družinskih, vzgojno izobraževalnih, organizacijskih ali drugih problemov. Otrokom pomaga reševati težave na več ravneh: na individualni ravni (neposredno s posameznikom), na ravni konteksta (mreža interakcij in ravnanj s strani staršev oziroma skrbnikov, učiteljev, vzgojiteljev ter vseh drugih posameznikov in skupin, s katerimi je posameznik na pomemben način povezan) ter znotraj interdisciplinarnega tima, v katerega so po potrebi vključeni tudi zunanji sodelavci.

Otroci in mladostniki, kot tudi drugi udeleženci psihološkega svetovanja, se vključujejo v svetovalni proces na lastno iniciativo, na pobudo psihologa-inje ali glede na predlog oziroma pobudo tretje osebe (vzgojitelj, učitelj, starš..).

Razen v akutnih primerih oziroma pri takojšnji potrebi po ukrepanju in psihološki obravnavi, se udeleženci psihološkega procesa le-tega udeležujejo po vnaprejšnjem dogovoru (tako glede časa kot tudi glede oblike in ciljev oziroma pričakovanj obravnave).

Individualna kot tudi skupinska obravnava otrok potekata v popoldanskem prostem času, to je med 13.30 in 16.00 uro, po potrebi tudi prej ali kasneje. Nekateri otroci potrebujejo konstantno tedensko ali mesečno svetovanje, drugi pa se v proces vključujejo glede na aktualne potrebe in trenutne zahteve njihovih psihosocialnih razmer.

V soglasju z otrokovimi starši/skrbniki psihologinja lahko zaprosi za posredovanje poročil o predhodnih tovrstnih obravnavah, v kolikor ta niso priložena socialni anamnezi otroka ob prihodu v vzgojni dom.

10.3. Medicinski tehnik

Medicinski tehnik zagotavlja pogoje za zdravo rast in razvoj otrok/mladostnikov tako na preventivnem kot na kurativnem področju. Otroke/mladostnike motivira in usmerja k zdravemu načinu življenja ter skrbi za lastno telo in zdravje. Otroci so deležni preventivnih pogovorov o vseh vsebinah s področja zdravega načina življenja.

SKRB ZA OTROKE/MLADOSTNIKE

- obvezni zdravniški sistematični pregledi v času šolanja, zobozdravstveni sistematični pregledi, zdravljenja že nastalih in sprotnih zdravstvenih in zobozdravstvenih težav
- ureditev prostovoljnega preventivnega cepljenja s predhodnim pisnim soglasjem staršev ali zakonitih skrbnikov, in sicer za
  - o HPV cepljenje – deklice po letnici rojstva ali v 6. razredu osnovne šole
  - o klopni meningoencefalitis
  - o virus gripe
  - o rotavirus
  - o drugo
- jutranji obhod po skupinah in ugotavljanje psihofizičnega stanja otrok, nato imajo otroci do 8. ure možnost medicinskega tehnika obiskati v domski ambulanti (zaradi bolezni, poškodb, drugih težav, iskanja različnih nasvetov); za nujne primere je medicinski tehnik otrokom na razpolago skozi celoten delovni čas ambulante
- sprotno informira starše ali zakonite zastopnike otrok o otrokovih boleznih, poškodbah ter odklonih pri predpisanih zdravstvenih terapijah in pregledih; seznanjeni jih tudi s predpisano terapijo, za katero bodo poskrbeli čez vikend doma (jemanje zdravil, nadaljnji pregledi in zdravljenje)
- v primeru poškodb ali zdravstvenih težav, se otrokom nudi ustrezna zdravstvena oskrba v domski zdravstveni ambulanti, zdravniški pregled pri osebnem pediatru, transport do napotenih specialističnih ambulant ter oskrba in nega obolelega ali poškodovanega z ustrezno terapijo skozi celotno zdravljenje
- v primeru obolelega ali poškodovanega otroka se ga s predhodnim dogovorom s starši ali skrbniki lahko da v domačo oskrbo z vsemi predpisanimi zdravili in napotki o zdravljenju (preprečitev širjenja bolezni med otroki, strogo mirovanje itd.)

OBVEZNOSTI STARŠEV/ZAKONITIH ZASTOPNIKOV V ZVEZI Z ZDRAVSTVENO OSKRBO OTROK

- ob namestitvi otroka v Dom starši ali zakoniti zastopnik otroka podpiše soglasje o izbiri domskega pediatra in zobozdravnika
- medicinskega tehnika in osebje, zaposleno v vzgojnem zavodu, se seznanjeni s kroničnimi obolenji otroka in za to predpisano terapijo
- medicinskega tehnika se seznanjeni z otrokovim zdravljenjem v domačem okolju, zaradi prenosa zdravstvene dokumentacije v Domsko ambulanto
- starši predajo zdravstveno dokumentacijo otroka (cepilne knjižice, zdravstvene kartice, diagnostično dokumentacijo in navodila za morebitna zdravljenja)
- starše se seznanjeni z vsemi že določenimi termini v splošnih in specialističnih ambulantah, ki jih otrok mora obiskati
- starši so dolžni sproti posredovati informacije o vsebini, poteku ter morebitnih težavah zdravljenja v domačem okolju

10.4. Ravnanja v primeru poškodb, nalezljivih bolezni in epidemij

V primeru poškodb se nudi prva medicinska pomoč, pri večjih poškodbah pa se otroka pelje še na pregled k pristojnemu zdravniku, od tam pa po potrebi z napotnico k zdravniku specialistu. Vse do sanacije poškodbe se ravna po navodilih zdravnikov specialistov.

Pri pojavu nalezljivih bolezni so pomembni hitri in učinkoviti proti-epidemiološki ukrepi zaradi preprečitve širjenja bolezni med otoki in zaposlenimi. Prenašalca bolezni se mora zdraviti strokovno, hitro in učinkovito, z obveznim umikom(izolacijo) od ostalih otrok. Izvajati se morajo proti-epidemiološki ukrepi (poostreno in večkratno razkuževanje in umivanje rok, razkuževanje bivalnih prostorov, večkratno menjavanje posteljnin, poostreno ločevanje osebnih oblačil obolelega od oblačil ostalih otrok). V primeru nalezljivih bolezni veljajo tudi posebna navodila za ravnanje z živili in hrano.

S privolitvijo staršev ali zakonitih skrbnikov otroka, se zaradi velike nevarnosti okužbe večjega števila drugih otrok, otroka umakne v domačo oskrbo z vsemi zdravili in napotki o preprečevanju širjenja bolezni. V domači oskrbi otrok ostane do ozdravitve.

11. KONČNE DOLOČBE

11.1. Končne določbe

- a) Pravila domskega reda sprejme Svet šole na predlog ravnatelja, ki si predhodno pridobi mnenje vzgojiteljskega zbora in sveta staršev.
- b) Spremembe in dopolnitve Pravil domskega reda se sprejemajo in dopolnjujejo po postopku, kot je bil sprejet akt. Pravila domskega reda se objavijo tudi v publikaciji.

11.2. Veljavnost

V skladu z 60. e členom ZOsn-UPB3 (Ur.l. 81./06 in 102/07), mnenja sveta staršev z dne 13.9. 2019, vzgojiteljskega zbora z dne 12.9.2019 ter na osnovi Vzgojnega načrta Osnovne šole Veržej, sprejetega dne 29. junija 2009, je Svet zavoda Osnovne šole Veržej na predlog ravnateljice sprejel ta Pravila domskega reda na svoji 5. redni seji dne 30.9.2019.

Pravila Domskega reda veljajo naslednji dan po sprejetju na Svetu zavoda osnovne šole Veržej.

OSNOVNA ŠOLA VERŽEJ

Enota DOM

Puččenjakova ulica 7, 9241 Veržej

Tel.: 02 587 1654; Mobi: 051 655 039

E-mail: viz.verzej@guest.arnes.si <http://www.vzgojni-zavod-verzej.si/>

IZJAVA SKRBNIKA

Spodaj podpisani/-a, _____

Stanujoč/-a _____

SE ZAVEZUJEM, da se bom v času bivanja mojega otroka _____ v Domu Veržej, **aktivno in odgovorno vključeval v vzgojni proces, upoštevajoč veljavna pravila Domskega reda.** V okviru tega bom sodeloval tudi pri uresničevanju naslednjega:

- najmanj dvakrat tedensko se bom po telefonu informiral o otroku,
- vzgojiteljem bom po skupnem dogovoru omogočil načrtovan obisk na svojem domu,
- redno bom obveščal otrokovega vzgojitelja o izhodih ter o morebitnih težavah ali dilemah,
- skrbel bom za redno podpisovanje in vračanje dovolilnic,
- svojemu otroku ne bom dovolil preživljanja izhodov pri drugih otrocih iz vzgojne institucije, prav tako ne bom sprejemal drugih domskih otrok na svoj dom,
- z vzgojitelji se bom dogovarjal glede prevozov, izhodov in preživljanja počitnic,
- redno se bom udeleževal roditeljskih sestankov, priprave in evalvacije individualiziranih vzgojnih načrtov, delavnic, timskih obravnav in govorilnih ur,
- upošteval bom predloge in priporočila strokovnih služb o sodelovanju v različnih oblikah družinske pomoči zunaj naše institucije.

V _____ dne _____

Podpis staršev ali skrbnikov: _____

Ravnateljica:
Marija Ferenc, prof.

OSNOVNA ŠOLA VERŽEJ

Enota DOM

Puščenjakova ulica 7, 9241 Veržej

Tel.: 02 587 1654; Mobi: 051 655 039

E-mail: viz.verzej@guest.arnes.si <http://www.vzgojni-zavod-verzej.si/>

IZJAVA OTROKA

Spodaj podpisani/-a, _____

sem bil/-a s strani Doma Veržej, dne _____ seznanjen/-a s pravili življenja in dela v vzgojnem domu ter ukrepi v primeru kršenja pravil v skladu z Zakonom o OŠ.

SEZNANJEN sem, da:

- bom ravnal v skladu s pravili domskega reda,
- bom sodeloval z vsemi strokovnimi delavci ter ostalim osebjem Doma in šole,
- bom spoštoval soljudi,
- bom upošteval pravila lepega vedenja,
- bom skrbel za red in čistočo znotraj in zunaj Doma,
- se bom primerno vedel na vseh javnih kot tudi organiziranih prevozi in se redno vračal nazaj v Dom,
- bom upošteval pravila glede uporabe mobilnih telefonov, omejitve uporabe naprav, pripomočkov, denarja,
- ne bom vnašal cigaret, alkohola in ostalih nedovoljenih substanc,
- bom sodeloval z vsemi potrebnimi zdravstvenimi službami in redno jemal predpisano medikamentozno terapijo,
- ne bom vnašal nedovoljenih stvari, pripomočkov s katerimi bi lahko kakorkoli poškodoval sebe in druge,
- ne bom izvajal nobenega nasilja,
- ne bom namerno uničeval inventarja, svoje in tuje lastnine,
- ne bom zapuščal skupine brez vednosti vzgojitelja,
- z zunanjim izgledom ne bom vzpodbujal destruktivnega odnosa, sovražnosti in nestrpnosti,
- bom poravnal namerno povzročeno škodo.

V _____, dne _____

Podpis mladostnika: _____

Ravnateljica:
Marija Ferenc, prof.